

Zonnepark Skûlenboarch B.V.
Seadwei 14
9261 XM EASTERMAR

Leeuwarden, 1 mei 2026
Verzonden,

Ons kenmerk : 02510389
Domein/ Team : Groene Regelgeving
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 292 59 25 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk : n.v.t.
Bijlage(n) : 1.) Motivering

Onderwerp : PF-2026/299983: Instemming natuurtoets Zonnepark Skûlenboarch

Geachte   geachte lezer,

In uw correspondentie van 25 april 2026 vraagt u ons om de aangepaste natuurtoets Skûlenboarch te beoordelen op grond van de Omgevingswet (hierna: Ow). Uw aanvraag is geregistreerd onder het zaaknummer PF-2026/299983. De natuurtoets is aangepast naar aanleiding van de vragen die door de provincie Fryslân zijn gesteld.

In dit bestuurlijk rechtsoordeel hebben wij beoordeeld of u een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig heeft ten aanzien van beschermde soorten (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g van de Omgevingswet).

Ons oordeel

Wij hebben uw verzoek beoordeeld en getoetst aan de Omgevingswet, het Besluit kwaliteit Leefomgeving (hierna: Bkl) en het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal). Het aanleggen van een drijvend zonnepark op een voormalige zandwinplas bij Skûlenboarch, op de manier die u heeft aangegeven, leidt niet tot een vergunningplicht voor een flora- en fauna-activiteit. Dit betekent dat u daarvoor geen omgevingsvergunning nodig heeft. De motivering van ons oordeel vindt u in bijlage 1.

Wanneer heeft u wel een omgevingsvergunning nodig?

Zolang u uw plannen uitvoert op de manier die u in de definitieve natuurtoets, zoals aangeleverd en aangevuld op 25 april 2025, heeft aangegeven, heeft u geen omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit nodig. Wilt u uw project of activiteit op een andere manier uitvoeren? In dat geval heeft u wellicht wel een omgevingsvergunning nodig. Neem dan contact op met het team Groene Regelgeving, genoemd bovenaan de brief. Als blijkt dat uw plannen toch mogelijk negatieve effecten veroorzaken, moet u uw plannen aanpassen.

Zorgplicht

Wij wijzen u erop dat u in alle gevallen te maken heeft met de (specifieke) zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten, zoals verwoord in artikel 11.6 en 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Heeft u nog vragen?

Heeft u nog vragen? Neem in dat geval contact op met het Team Groene Regelgeving (zie briefhoofd). Wij hebben uw verzoek geregistreerd onder zaaknummer PF-2026/299983. Wilt u dit nummer vermelden bij uw correspondentie?

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

Teammanager Groene Regelgeving

Bijlagen

- Bijlage 1: Motivering van de beoordeling

Afschrift

- Gemeente Tytsjerksteradiel (per e-mail)
- BügelHajema Adviseurs B.V. (per e-mail)
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving (per e-mail)

Bijlage 1: Motivering van het besluit

1. Het verzoek

In uw correspondentie van 25 april 2026 heeft u ons opnieuw gevraagd om het plaatsen van een drijvend zonnepark op de voormalige zandwinplas Skûlenboarch te beoordelen in het kader van de Omgevingswet (verder: Ow). Uw verzoek staat geregistreerd onder zaaknummer PF-2026/299983.

U doet dit verzoek nadat de provincie Fryslân aan u een last onder dwangsom heeft opgelegd wegens het uitvoeren van werkzaamheden zonder dat, vooraf en op basis van objectieve en actuele gegevens, in kaart was gebracht welke gevolgen de werkzaamheden zouden hebben op beschermde soorten. Deze gevolgen zijn middels de actuele natuurtoets en beantwoording van onze verzoeken om aanvullende gegevens in kaart gebracht.

1.1 Beschrijving activiteit

U bent voornemens een drijvend zonnepark van circa 20 - 25 hectare aan te leggen. Het drijvend zonnepark bestaat uit gekoppelde modules met zonnepanelen, die met bodemverankering op het diepe deel van de plas liggen, minimaal dertig meter uit de oever. De panelen zijn zogeheten 'glas-glas panelen'. Dit type zonnepanelen is (zoveel mogelijk) licht doorlatend. Er komen ook lichtstraten binnen de modules. Daarmee kan zonlicht het wateroppervlak en de diepere lagen van de plas blijven doordringen. Onder de zonnepanelen worden biohutten gerealiseerd.

De verbinding met de oever bestaat uit een netaansluiting en een inkoopstation, die aan de noordwestzijde van de plas worden geplaatst. Hiervoor worden beperkte graafwerkzaamheden ten behoeve van het aanleggen van kabels uitgevoerd. Op twee plekken komen de kabels vanaf het zonnepark het land op. Er worden geen bomen gekapt voor het aanleggen van deze kabels. Het trafohuisje wordt verplaatst naar een verharde plek. De kabels naar het meest noordoostelijk veld worden door middel van een HDD-boring onder plekken met bomen en struiken geboord.

Ten zuiden van het zonnepark worden drijvende rietlanden gerealiseerd, om het zonnepark aan het zicht te onttrekken en als golfbreker. Als het zonnepark in bedrijf is genomen vinden er onderhoudswerkzaamheden plaats. Het gaat hierbij om circa tien tot twintig bezoeken per jaar. Hiertoe behoort ook het schoonmaken van de zonnepanelen. De schoonmaakwerkzaamheden gebeuren overdag en vooral in de lente/zomermaanden. Er worden uitsluitend biologisch afbreekbare schoonmaakmiddelen ingezet. Na dertig jaar zal het zonnepark volledig worden ontmanteld. In figuur 1 is de situering van de zonnepanelen op de plas weergegeven.

1.2 Periode

1.3 Relevante ecologische onderzoeken en aanvullende gegevens

- Natuurtoets aanleg drijvend zonnepark Skûlenboarch, d.d. 24 april 2026, projectnummer: P004186, versie: definitief, door: BügelHajema Adviseurs B.V.

2. Wettelijk kader

Ter bescherming van soorten die van belang zijn voor Nederland en Europa zijn soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn en nationale soorten aangewezen in afdeling 11.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g van de Ow bepaalt dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten. In afdeling 11.2 van het Bal zijn vergunningplichtige en vergunningsvrije gevallen opgenomen. Als de activiteit vergunningplichtig is, kan een omgevingsvergunning alleen worden verleend als geen andere bevredigende oplossing bestaat, de staat van instandhouding van de soort niet in het geding komt en de activiteit valt onder een wettelijk belang.

De vergunningplichten zijn onder meer niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door de Minister van LVVN goedgekeurde gedragscode (artikel 11.45, 11.53 en 11.59 van het Bal).

3. Beoordeling flora- en fauna-activiteit

Door het Bal worden soorten beschermd die van belang zijn voor Europa en Nederland, waaronder soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn en nationale soorten.

Uit de natuurtoets blijkt dat binnen het plangebied beschermde soorten aanwezig zijn. In de omgeving is een slaapplek van de zeearend, nestlocatie van de ijsvogel, foerageergebied van vleermuizen, foerageergebied van de otter en mogelijk leefgebied van kleine marterachtigen aanwezig.

Zeearend

De zandwinplas Skûlenboarch maakt onderdeel uit van het territorium van een broedpaar zeearend als foerageergebied en slaapplek. Incidenteel wordt het gebruikt als foerageergebied van enkele andere exemplaren. Uit de analyse blijkt dat het broedpaar voornamelijk de randen van de plas Skûlenboarch bezoekt en hier zeer waarschijnlijk foerageert vanuit hun slaapbomen. Gezien de zonnepanelen 30 meter uit de oever worden geplaatst blijven de randen vrij van zonnepanelen. Op deze plekken worden geen zonnepanelen geplaatst. Daarnaast blijft circa 10 hectare open water aanwezig. Er is daarmee geen sprake van verlies van essentieel foerageergebied. Ook de slaapbomen worden niet fysiek aangetast. Daarnaast worden de aanlegwerkzaamheden tijdens het broedseizoen van zeearend uitgevoerd (wanneer ze niet in de bomen slapen), waardoor er ook geen verstoring van slapende vogels plaatsvindt. Onderhoudswerkzaamheden zullen niet zorgen voor zodanige verstoring dat de slaapboom verlaten wordt. De onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd volgens het ecologisch werkprotocol. De richtlijnen ten aanzien van broedvogels, zoals het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden overdag, gelden daarmee ook voor zeearend. Binnen 15 kilometer van Skûlenboarch is daarnaast hoogwaardig, moerasachtig gebied aanwezig om te foerageren: Burgumer Mar, Twijzelermeden, omgeving het Hossebos, Alde Feanen en Groote Wielen.

Conclusie

De geplande werkzaamheden leiden niet tot aantasting van de slaapplekken van de zeearend, essentieel foerageergebied en verstoring van de zeearend.

Ijsvogel

In de aanwezige oeverwal in het zuiden van het plangebied is een geschikte nestgelegenheid voor de ijsvogel aangetroffen. Op deze locatie komen geen panelen te liggen. De afstand tot het zonnepark en het nest is circa 150 meter. Negatieve effecten op de ijsvogel door verlies van nestplaatsen of verstoring van nestplaatsen kunnen daarom uitgesloten worden. Werkzaamheden op het water worden gemeden in vorstperiodes als ijsvorming optreedt, omdat ijsvogel in die periodes zeer kwetsbaar is.

Materialen, machines en arbeidskrachten die naar het zonnenveld toe gaan worden verzameld en vervoerd vanaf de industriekavel aan de noordzijde van de plas. Deze locatie is niet geschikt als broedplaats voor ijsvogel. De ijsvogel jaagt voornamelijk in ondiep water, langs oevers. Rondom de panelen is een zone van circa 30 meter (ondiepere delen) aangehouden waarmee er geen sprake is van verlies van essentieel foerageergebied. Mede door het gebruik van glas-glas panelen, die licht doorlaten, worden er geen negatieve effecten verwacht op het voedselaanbod.

Conclusie

De geplande werkzaamheden leiden niet tot aantasting van het nest, essentieel foerageergebied en verstoring van de ijsvogel.

Vleermuizen

In 2020 heeft er nader onderzoek plaatsgevonden naar het gebruik van de zandwinplas door vleermuizen. Destijds is aangetoond dat de ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis en meervleermuis gebruikmaken van de zandwinplas als foerageergebied. De waargenomen aantallen vleermuizen in 2020 waren laag. Dat wil zeggen; tot maximaal vier per soort. Ze maakten vooral gebruik van de randen van de plas, af en toe van meer centrale delen van zuidelijke helft van de plas, en incidenteel ook van het centrale deel van de noordelijke helft. Langs de weg aan de oostrand van het plangebied is een vliegroute van de gewone dwergvleermuis aangetoond.

Meervleermuis foerageert bij voorkeur boven open water van plassen, meren en brede waterwegen. Dit geldt in mindere mate ook voor watervleermuis en rosse vleermuis. Echter is in het nader onderzoek 2020 aangetoond dat vleermuizen met name langs de randen van de zandwinplas foerageren. Dit is verklaarbaar doordat de zandwinplas in het midden erg diep is, waardoor de temperatuur lager is en de insecten waar de vleermuizen op af komen zich bevinden boven de minder diepe tot ondiepe zones.

Het effectieve foerageergebied bevindt zich dan ook boven de ondiepe zones, waar bij voorkeur beschutting door oeverbegroeiing aanwezig is. Vanwege de lage aantallen die zijn aangetroffen in 2020, foerageren de meeste meervleermuizen naar verwachting bij de grote meren als de Burgumer Mar, de Leijen in Burgum en De Tike. Deze meren vormen hoogwaardig foerageergebied en liggen tevens dichtbij de bekende kraamverblijfplaatsen in Burgum en De Tike. De kraamverblijfplaats in Harkema ligt hemelbreed op afstand van 4,6 kilometer vanaf de Leijen waarmee dit betere foerageergebied ook binnen het bereik van deze kolonie valt. De meren zijn drie tot vijf keer zo groot als het projectgebied, waarmee ze alleen al in oppervlakte meer foerageergebied bieden. Des te belangrijker is de waterkwaliteit en de oeverbegroeiing van deze meren. Deze meren worden als meer geschikt beoordeeld, onder andere doordat deze groter zijn, een bredere oeverzone hebben, gemiddeld ondieper zijn, naar verwachting meer oever- en onderwaterbegroeiing hebben en in een later stadium van successie zijn. Dit heeft namelijk invloed op de biodiversiteit en daarmee insectenaanbod. Het deel van de zandwinplas waarop de zonnepanelen zullen worden geplaatst vormt hierdoor geen essentieel foerageergebied voor de meervleermuizen, omdat er hoogwaardig foerageergebied beschikbaar is. Deze gebieden liggen binnen de vliegafstand die deze vleermuis over het algemeen aflegt voor foerageervluchten (drie tot zeven kilometer ¹) en ligt dicht bij de belangrijkste grote kraamverblijfplaatsen in Burgum en de Tike.

¹ Toelichting wijzing vleermuisprotocol voor Meervleermuis:

<https://www.netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol-2021-geactualiseerd-voor-meervleermuis>

Conclusie

Er worden geen bomen gekapt daarmee kan het verlies van mogelijke verblijfplaatsen in de bomen worden uitgesloten. In zowel de aanleg als gebruiksfase van het zonnepark zal geen licht worden toegepast, waardoor geen verstoring plaatsvindt van foeragerende vleermuizen. Aan de zuidzijde van de plas en 30 meter langs de oever komen geen zonnepanelen te liggen, gezien de vleermuizen vooral langs de oever foeragerend zijn waargenomen zal er geen essentieel foerageergebied verloren gaan.

Otter

Er zijn meerdere waarnemingen van de otter bekend in de NDFF. De otter kan de zandwinplas en de oevers als foerageergebied gebruiken en heeft er mogelijk (een) verblijfplaats(en). Op de plekken waar kabels het land op zullen komen zijn geen geschikte rust- en verblijfplaatsen van otter aangetroffen. De rietkragen en bosschages langs overige delen van de oevers bieden wel geschikte rust- en verblijfplaatsen. In de plannen is geen sprake van werkzaamheden aan de oevers waardoor geen rust- en verblijfplaatsen van otter verloren gaan. Er is ook geen sprake van negatieve effecten op otter door verlies van foerageergebied. Ook na realisatie van het zonnepark blijft er voldoende geschikt foerageergebied voor otter over, namelijk in ieder geval circa tien hectare open water in het zuiden van de zandwinplas. Daarnaast blijven ook de oevers met een zone van dertig meter vrij van panelen. De panelen zullen met name boven de diepe zone geplaatst worden. Vissen leven voor het grootste deel in de ondiepere zones, waarmee foerageergebied van de otter behouden blijft.

Conclusie

De geplande werkzaamheden leiden niet tot aantasting van verblijfplaatsen of essentieel foerageergebied van de otter.

Kleine marterachtigen (bunzing, wezel, hermelijn)

De beboste delen en begroeide oevers langs de randen van het plangebied zijn mogelijk geschikt voor kleine marterachtigen. Er is voldoende dekking in de vorm van bosschages en dichte begroeiing aanwezig. Ook langs de oevers en onder de bomen bevinden zich mogelijkheden om langs te migreren in de vorm van struiken en andere dichte begroeiing. De begroeiing biedt daarnaast veel mogelijkheden voor verblijf- en rustplaatsen voor kleine marterachtigen.

Echter zullen er geen verblijfplaatsen van kleine marterachtigen verloren gaan, omdat er geen bomen of struiken worden verwijderd voor de aanleg van het park.

Conclusie

De geplande werkzaamheden leiden niet tot aantasting van verblijfplaatsen of essentieel foerageergebied van de bunzing, wezel en hermelijn.

Conclusie:

Wij onderschrijven de conclusies van de ingediende aanvraag, die zijn beschreven in 'Natuurtoets aanleg drijvend zonnepark Skûlenboarch, d.d. 24 april 2026, projectnummer: P004186, versie: definitief, door: BûgelHajema Adviseurs B.V.' Wij zijn van mening dat het advies op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de redenering daarin begrijpelijk is en de getrokken conclusies daarop aansluiten. Door de wijze van uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden zullen geen verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van aanwezige beschermde soorten.

4. Beoordeling vergunningplicht

Op basis van de aanvraag en de meegestuurde documenten hebben wij beoordeeld of uw activiteit een negatief effect kan hebben op beschermde soorten en daarmee ook of uw project vergunningplichtig is.

Ten aanzien van de beschermde soorten stellen wij vast dat:

1. er met de uitvoering van uw project geen overtreding van verbodsbepalingen aan de orde is voor de in of nabij uw activiteit aangegeven soorten.

U heeft geen omgevingsvergunning nodig voor een flora- en fauna-activiteit.

Dit besluit geldt alleen voor de aangevraagde flora- en fauna-activiteit. Het is mogelijk dat u een omgevingsvergunning voor de Natura 2000-activiteit moet aanvragen in verband met de effecten van stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden. Dit kunt u als initiatiefnemer laten bepalen aan de hand van een AERIUS-berekening. Als blijkt dat u een omgevingsvergunning nodig heeft, dient u deze bij de provincie aan te vragen.

5. Ecologisch werkprotocol

De bevindingen van de geactualiseerde natuurtoets dienen verwerkt te worden in het ecologische werkprotocol deze dient op locatie aanwezig te zijn en de inhoud van het werkprotocol moet bij betrokken werknemers bekend te zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd.

6. Conclusie

Ten aanzien van de aanwezige beschermde soorten zijn wij van mening dat bij uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden zoals omschreven in het verzoek om beoordeling en gelet de verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten in het betreffende plangebied, geen overtreding van afdeling 11.2 van het Bal plaatsvindt. Wij zijn daarom van mening dat voor deze activiteit geen omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g van de Ow nodig is.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

P Art. 5.1 lid 5

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de onevenredige benadeling welke, in uitzonderlijke gevallen, wordt toegebracht aan een ander belang dan genoemd in art. 5.1 de leden 1 en 2, bij andere informatie dan milieu-informatie.